

Vykonávanie dôkazov

Severné Írsko

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Dôkazné bremeno

1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?

Vo všeobecnosti dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, ktorý sa chce odvolávať na niektorú konkrétnu skutkovú podstatu. Žalobca (v Severnom Írsku označovaný ako „navrhovateľ“) musí preukázať skutočnosti, z ktorých vyplývajú jeho nároky, a odporca musí preukázať tie skutočnosti, o ktoré sa chce opierať v rámci obhajoby v žalobe.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Skutočnosti sa môžu vylúčiť z povinnosti dôkazného bremena zo zákona alebo na základe existujúcej zmluvy medzi účastníkmi konania. Súd okrem toho môže posúdiť určité skutočnosti na základe zohľadnenia zo strany súdu, napríklad pokiaľ ide o všeobecné vedomosti. Niektoré domnienky sa považujú za nevyvrátiteľné domnienky, napríklad v prípade, keď sa to stanovuje v zákone, a ostatné sú vyvrátiteľné, napríklad domnienka o duševnom zdraví jednotlivca.

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Súd musí byť presvedčený o skutočnosti na základe rovnováhy pravdepodobností, čiže skutočnosť musí byť aspoň z 51 % pravdepodobne pravdivá oproti 49 % pravdepodobnosti, že pravdivá nie je. Keď sa skutočnosť preukáže na základe rovnováhy pravdepodobností, považuje sa za dokázanú.

2 Získavanie dôkazov

2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?

Vo všeobecnosti platí, že sudca nesmie, až na malý počet výnimiek, vyžadovať prítomnosť svedka, môže však predvolať svedka a znovu predvolať svedka, ktorý už bol predvolaný. Na základe pravidiel, ktorými sa riadi súdne konanie v Severnom Írsku, má súd diskrečnú právomoc nariadiť akejkoľvek osobe, aby sa dostavila na konanie a predložila dokumentáciu.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

Ak sa účastníkovi konania, obvykle prostredníctvom jeho právnych zástupcov, povolí predvolať na výpoveď konkrétneho svedka, právny zástupca tohto účastníka bude svedka vypočúvať (toto sa nazýva „hlavná výpoveď“) a potom právny zástupca druhého účastníka konania pristúpi ku krížovému výsluchu svedka. Sudca

môže svedkovi klásť otázky a vyzve právnych zástupcov, aby – ak chcú – nadviazali na akúkoľvek skutočnosť, ktorá vyplýva z jeho otázok.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

V určitých prípadoch, napríklad keď sa má svedok dostaviť na neverejné vypočutie, je nevyhnutné požiadať o povolenie súdu, než bude možné oficiálne predvolať svedka. V opačnom prípade súd nemá kontrolu nad tým, ktorí svedkovia boli predvolaní vypovedať, hoci účastníkom konania, ktorí predvolali nepotrebných svedkov, môže uložiť sankcie náhrady trov konania.

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Hlavným spôsobom dokazovania sú svedecké výpovede. Použiť sa môže aj písomné svedectvo, ako sú znalecké posudky, a listinné dôkazy, napríklad mapy.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

Hlavným spôsobom dokazovania sú ústne výpovede účastníkov konania a ich svedkov. Výpovede znalcov, napríklad lekárov a inžinierov, sa po dohode môžu prebrať z písomného posudku. Svedok sa potom môže vypočuť v súvislosti s konkrétnymi bodmi. Súdnym poriadkom v Severnom Írsku sa obmedzuje počet znalcov, ktorí môžu ústne vypovedať, na dvoch lekárskejších expertov a jedného ďalšieho znalca, pokiaľ súd neudelí povolenie na predvolanie ďalších znalcov.

Ako dôkaz sa môžu použiť aj mapy a dokumenty a ich hodnovernosť sa musí preukázať k spokojnosti súdu. Súd okrem toho môže vyjadriť želanie navštíviť miesto činu alebo prezrieť skutočný predmet, ak sa domnieva, že to má určitú dôkaznú hodnotu.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Vždy záleží na súde, akú váhu sa rozhodne pripisovať konkrétnym dôkazom.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Predpokladá sa, že skutočnosti sa preukážu ústne na verejnom pojednávaní.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Spôsobilý svedok, ktorý bol predvolaný vypovedať, má povinnosť dostaviť sa na pojednávanie a nesplnenie tejto povinnosti sa považuje za pohrdanie súdom.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Účastník konania môže uplatniť povinnosť zachovávať mlčanlivosť, ktorá mu poskytuje výnimku z povinnosti vypovedať z dôvodu existencie vzťahu medzi obhajcom a klientom; výpovede vo vlastný neprospech alebo v neprospech manželského partnera; verejného záujmu a výkonu spravodlivosti. Existujú iné formy povinnosti zachovávať mlčanlivosť, ktoré sú zaručené štatútom, napríklad diplomatická výsada. Okrem toho existuje aj diskrečná výsada, napríklad v súvislosti s informáciami, ktoré boli poskytnuté dôverne.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Áno. Svedok sa dopustí pohrdania súdom, ak sa nedostaví na súd po riadnom doručení súdneho predvolania alebo príkazu. Sudca potom môže uložiť pokutu alebo trest odňatia slobody a môže požadovať, aby svedok napravil pohrdanie súdom tým, že sa dostaví na súd a bude vypovedať.

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Spôsobilosť je všeobecné kritérium na vypovedanie. Osoba sa považuje za spôsobilú vypovedať, pokiaľ nie je neschopná porozumieť povinnosti, ktorú predstavuje prísaha, pretože ide o dieťa alebo napríklad z dôvodu

duševnej choroby; pokiaľ nejde o sudcu rozhodujúceho v danej veci alebo pokiaľ nie je daná osoba schopná uplatniť povinnosť zachovávať mlčanlivosť.

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Úlohou účastníkov konania, ktorých zvyčajne zastupujú právni zástupcovia (hoci existuje možnosť zastupovať sám seba), je predložiť súdu dôkazy v záujme preukázania oprávnenosti ich veci na základe rovnováhy pravdepodobností. Sudca koná ako nestranný arbiter, aby zabezpečil spravodlivé a zákonné vypočutie svedkov, ktoré sa drží dotknutých bodov veci. Sudca môže vypočúvať svedkov aj sám, právnym zástupcom účastníkov konania však umožní sledovať akúkoľvek líniu otázok, ktorá vyplýva z odpovede svedka na otázky sudcu.

V súčasnosti sa v obmedzenej miere využíva videokonferencia, napríklad na vyššom súde v Belfaste, na uľahčenie znaleckých výpovedí prostredníctvom audiovizuálneho spojenia alebo aplikácie Skype v prípadoch, keď znalci nemôžu jednoducho prísť z inej jurisdikcie.

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Súd nedisponuje všeobecnou diskrečnou právomocou, aby mohol vylúčiť dôkazy, ktoré boli získané nespravodlivým spôsobom. Dôkazy sa môžu vylúčiť iba vtedy, keď existuje zákonná právomoc na tento krok, alebo v prípade, keď bol dôkaz odstránený zo záznamov, pretože je poburujúci alebo predstavuje zneužitie konania.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Áno, účastníci konania môžu vypovedať vo svoj prospech.

Súvisiace hypertextové odkazy

[Súdna služba Severného Írska](#)

■ Posledná aktualizácia: 09/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.